

VOTEU PER LA PÀTRIA

El 23 d'aquest mes s'escau el terç centenari de la naixença de Spinoza. ¿Recordeu com aquest filòsof es refereix als fonaments de l'Estat? «Ningú no pot dubtar que és molt més útil als homes de viure segons les lleis i les injuncions de la Raó. No hi ha ningú que no desitgi viure, tant com pugui, a l'abric del temor, i això és impossible mentre li és permès a cadascú de fer el que li plau i a la Raó no li són reconeguts més drets que a l'odi i a la còlera. Ningú, efectivament, no viu sense angoixa entre les enemistats, els odis, la còlera i els enganys. No hi ha ningú, per tant, que no procuri d'escapar-ne tant com li és possible.» D'ací que els homes hagin aspirat a unir-se en un cos i que hagin subordinat la força i la cobejança individuals al poder i a la voluntat de la Comunitat. A l'estat de Natura ha seguit l'estat de Raó. Al caprici individual, la solidaritat del major nombre per la llibertat col·lectiva, que és la fermança més segura de les llibertats individuals.

La comunitat dels catalans, al moment de posar a prova aquesta subordinació de les cobejances a la Raó simbolitzada per la Pàtria oberta i generosa, ¿contradirà la llei universal per a lliurar-se els seus components als odis, a les enemistats, a la còlera i als enganys que han de destrossar-la?

Puix que la realitat és avui, entre nosaltres, aquesta: la cobejança contra el bé comú; la Passió contra la Raó; l'Egoisme contra la Pàtria. Els drets de la persona, els drets de la col·lectivitat subordinats a la Facció; àdhuc les cobejances singulars sumades a favor de la cobejança mesquina. Els odis individuals que havien de subordinar-se per a l'establiment del Dret comú s'han unit parcialment per atiar els fills de la Pàtria els uns contra els altres. I còleres, aversions i enemistats folles han establert el Desordre quan tots volíem ésser solidaris de la gran Renaixença i germans lleials al moment precís de la gran Joia Nacional que els pobles només coneixen en moments comptats i memorables.

Hom ha atiat els patriotes contra els patriotes, els republicans contra els republicans, els catòlics contra els catòlics. Dins el clos mateix de la Pàtria! I com si no fóssim prou tots sols en aquestes baralles fraticides, mogudes no pas per la cobejança dels drets de la Comunitat, sinó per la del grup contra el grup i per la de tots plegats contra la Comunitat, han vingut hostes ponentins, falç o creu alçada, per a enardir-nos —enemics golafres!— en la pugna criminal.

Els patriotes... No fa gaires dies que des d'aquestes mateixes columnes en recordava el deure. No sé quants el compliran. Ni sé, en aquests moments, els milers de fidels amb què

compta Catalunya. Però sé quants el compliran. Pocs, o molts, redimiran amb llur exemple l'abjecció dels altres.

Per al patriota, en el dia d'avui, memorable en la història de la nostra col·lectivitat, no hi ha més drets que els de Catalunya, que vol tots els seus fills solidaris en l'obra de la seva reconstrucció. Totes les ofuscacions han de subordinar-se als drets de la Pàtria, i els drets de l'individu han d'ésser reclamats davant totes les faccions per a posar-los al servei del Dret col·lectiu.

Per al ciutadà lleial de sempre, per al català d'ara i adés, per al qui ja gemia amb la Catalunya irredempta quan aquell, tal, posava l'espasa al servei del perjur, o aquell altre, tal, delatava els quatre folls juramentats per alliberar-la; per al vilatà humil que s'ha vist durant trenta anys bescantat i perseguit, perquè estimava la Terra, pels mateixos que ara en cobegen l'usdefruit; per al català que per damunt els interessos exclusius posa en aquests moments els de la Pàtria, només hi ha un deure: desobeir totes les veus per escoltar només la del cor i seguir els dictats de la seva consciència. Votar per la Unitat contra les faccions.

Això és: votar per la Pàtria.

[*La Publicitat*, 20-XI-1932]